

have historisk Sans. Og naar den ærede Ordfører vil undersøge de Embeder, der oprettedes ved denne Lov, saa vil han se, at det er saa langt fra, at man derigennem fik en Mængde Embedsmænd, at der i Arkivet her i København ikke stete nogen nævneværdig Forsøgelse, der stete kun en Omordning, hvorved man gav Embedsmændene andre Navne og den Slags, men ingen Forsøgelse, der staaer i Forhold til, hvad man her er i Færd med at gøre. At man ved Provinsarkiverne ansatte Provinsarkivarer, der bleve temmelig tarvelig lønne, idet man oprettede en ny Institution i Befolknings Interesse, tror jeg ikke kan sammenlignes med, hvad der er Tale om i den foreliggende Sag. Jeg har netop hele Tiden fremhævet som det almindelige Synspunkt for Mindretallets Opfattelse, at hvor ny Embeder skulde oprettes af Hensyn til Reformen, der skulle gennemføres, fordi de ny Embeder ere nødvendige for Reformernes Skyld, der gaa vi med, men ganske anderledes stiller det sig, hvor man ikke kan paavise noget saadant, og jeg tror stadig, at den ærede Ordfører ikke har paavist, at det her omhandlede ny Embede er nødvendigt for Reformers Skyld; jeg har ikke hørt en eneste Reform, der skulde naas derved. Den ærede Ordfører vilde gøre gældende, at man ikke kan faa sine Sager besvarede fra Kultusministeriets Side, at Ansøgninger, der vare komne ind til Ministeriet, ikke vare blevne besvarede i 10 Aar. Men tror den ærede Ordfører, at det gik bedre hermed i den Tid, da man havde 3 Departementschefer, hvad man jo havde fra 1848 til 1870? Tror den ærede Ordfører, at man den Gang ikke maatte vente? Jeg erindrer en ganske bestemt Historie fra den Tid om en Præst, hvis Præstegaard var ved at falde ned. Han havde sendt Andragende paa Andragende til Kultusministeriet for at faa Bested om, hvorledes han skulde faa den bygget op. Der gik Aar og Dag, og Taget var ved at falde ned over Hovedet paa ham. Saa griber han, der tillige var Digter, i sin Vaande til at sende et halvt komisk og halvt alvorligt Digt til Kultusministeren privat, og dette Digt havde en ganske forbausende Indflydelse, langt større, end Ansættelse af en ny Departementschef vilde faa, til i en Skynding at faa Anmodningen om Præstegaardens Ombygning besvaret. Jeg tror, at den Slags Forhold afhjælpe vi ikke ved Ansættelsen af en ny Departementschef. Den ærede Ordfører lagde en saa uhyre stærk Vægt paa, at man under Forhandlingerne om Loven af 1870 havde sagt, at man ansaa det ikke for vanskeligt, at een

Departementschef kunde administrere det hele, naar Revisionshistorien blev tagen bort fra Kultusministeriet. Ja, jeg kender saa grumme godt disse Ord, og det var mig selv, der fremdrog den Ordning, der hidtil har fundet Sted, at i de sidste Aar har det geistlige Departement ingen Departementschef haft, men at en kongelig Resolution slog fast, at Kontorchefen skulde fungere som Departementschef, og jeg synes, at den ærede Ordfører bliver Bevist fuldstændig skyldig, naar han skal til at godtgøre, at den Ordning, som Ministeriet saaledes har truffet, ikke kan bevares. Den er gaaet særdeles godt under den gamle Mand som Kontorchef, der til almindelig Tilfredshed i det mindste hos Præstestanden har styret det geistlige Kontor i en lang Aarvækst, indtil han døde i Fjor. Jeg kan ikke se, at naar Ministeriet har haft Bejlighed til at ansætte en yngre Mand som Kontorchef, denne da ikke skulde være i Stand til at administrere lige saa godt som den foregaaende, og det forekommer mig at være Hovedpunktet i denne Sag.

Den ærede Ordfører begyndte at fremdrage Forhold, der vare foregaaede i Udvalget. (Ordføreren [Mlem]: Nej). Ja, den ærede Ordfører hentydede til, at hvis det var tilladt at opløse, hvad der var foregaaet, kunde han give flemme Ting til Bedste om min Stilling til Kirkeraadet. Naar en saadan Hentydning er kommen frem, kan jeg ikke tie over for den, men det er en fuldstændig Nødvendighed for mig at klare den Sag; thi jeg ønsker ikke, at man skal have Lov til at mistænkeliggøre min Færd, uden at jeg tager Anledning til at klargøre, hvad det er, man saaledes vil kaste en Mistanke paa mig for. Jeg tror, at den ærede Ordfører havde staaet sig bedst ved ikke at gøre det. Hvad jeg ønskede i Udvalget, var, at man skulde forlange Kirkeraadets Protokoller udleverede for at se, i hvilken Retning Kirkeraadets Indflydelse gik og for særlig over for dette Embede at faa Bested om, hvorvidt det var Kirkeraadet, der vilde have det oprettet, idet man da kunde skønne om, hvorvidt Kirkeraadets Indflydelse vilde blive bestemmende for Besættelsen af Embedet og for den Administration, der fremtidig vilde blive gjort gældende. Jeg tror, at det er et fuldstændig forsvareligt Standpunkt, at man kræver disse Protokoller udleverede og ønsker at gøre sig bekendt dermed. At Udvalget ikke vilde opfylde mit Ønske og nægtede at forlange Protokollernes Udlevering, kan jeg ikke gøre ved. Jeg formoder, at det var dette, den ærede Ordfører hentydede til, og det er en Sag, jeg til enhver Tid skal staa ved, at jeg tror, at det vil være heldigt at